

Voortgangsrapportage oktober (Q3) 2026

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1 Voortgang	3
1.1 Beleid	4
2 Financieel	17
2.1 Inleiding	18
2.2 Overige ontwikkelingen nader toegelicht	21
2.3 Begrotingswijziging – financiële impact en toelichting	22
3 Besluitvorming	33
3.1 Besluit	33

1 Voortgang

1.1 Beleid

In het onderstaande beleidslandschap zijn alle onderwerpen opgenomen die in de voorafgaande rapportage niet als 'Gereed' , 'Continu proces' of 'Stopgezet' gekwalificeerd zijn én afkomstig zijn uit een van onderstaande bronnen.

- Administratie Organisatie en Interne Beheersing (AOIB)
- Coalitieakkoord
- Control
- FMO-rapportage
- Kadernota
- Managementletter
- Motie
- Overig
- Risicogesprek
- Uitvoeringsprogramma
- Verbeterde Interne Controle (VIC)
- Voortgang

Aan elk onderwerp wordt een score toegekend, gebaseerd op de volgende categorisering:

- Voortgang
- Ontwikkeling t.o.v. vorige meting
- Budgetverwachting
- Of bijsturing vereist is

De score wordt weergegeven in een matrix. Op deze wijze is er in een oogopslag inzicht wat de stand van zaken beleidsmatig is en waar bijsturing vereist is.

Afgehandelde onderwerpen met de kwalificatie 'Gereed', 'Continu proces' of 'Stopgezet' zijn in een eerstvolgende rapportage niet meer zichtbaar.

Bij de jaarrekening zullen deze onderwerpen wél weer zichtbaar zijn, inclusief de bijbehorende toelichting.

BELEIDSLANDSCHAP

Beleidslandschap			
Geen informatie ontvangen			
Vertraging		10	
In ontwikkeling	22	2	
Op schema	24		
Conform planning			
Loopt voor op de planning	2		
Gereed	11		
Continu proces	5		
Stopgezet	2		
Mate van control	In control	Aandacht nodig	Actie vereist
N.v.t. (latere uitvraag)			1
Bevat deelonderwerpen			1
Aantal onderwerpen	80		
Rapportageniveau			
raad	80	directie	
college		intern	
MT		onbekend	

Voortgang

Continu proces	
Op schema	
Vertraging	
Gereed	
In ontwikkeling	
Stopgezet	
Loopt voor op de planning	

Ontwikkeling

Verbeterd	
Verslechterd	
Gelijk	
N.v.t.	

Bijsturing nodig?

Ja	
Nee	
N.v.t.	

Budget-verwachting

Conform budget	
Onderschrijding	
Overschrijding	
N.v.t.	

Van de volgende onderwerpen is de stand van zaken opgevraagd:

Onderwerp	Voortgang	Ontw.	Bijsturing nodig?	Budget-verwachting	Conclusie
0. Bestuur en ondersteuning					
Beschermen van informatie binnen de organisatie					In control
Burgerparticipatie					In control
Inrichten Mijngemeente.nl					Aandacht nodig
Ondersteuning ten behoeve van Regiodeal					In control
Ontvlechting Werkmaatschappij 8KTD en inrichting BVO-ICT					In control
Uitvoering Visie op Dienstverlening					In control
Verduurzaming eigen gebouwen					In control
Voortzetting samenwerking EuropaPact Fryslân					In control
2. Verkeer, vervoer en waterstaat					
2e fase Gebiedsontwikkeling De Centrale As					In control
Aanpak fietsverbinding Damsingel naar de van Harinxmaweg					In control
Aanpassingen brug Eastermar					In control
Gemeentelijk Mobiliteitsplan					Aandacht nodig

TD – Voortgangsrapportage oktober 2026

Infrastructuur rondom Pont Prinses Margrietkanaal Bergumermeer– Sumar	✗	●	●	●	In control
Motie Pont Burgum–Sumar	✗	●	●	●	In control
Motie Uitwerking Centrumvisie Burgum	✓	●	●	✓	In control
3. Economie					
Recreatie en toerisme	●	●	●	✓	In control
Regiodeal fase II	●	●	●	✓	In control
Uitvoeringsplan verbeteren Schoolstraat, Passaazje en Markt (Centrum visie Burgum)	●	●	●	✓	In control
4. Onderwijs					
Gebiedsteam–zorg ín de school (GIS)	●	●	●	✓	In control
In stand houden jongerenwerk op scholen (motie)	●	●	●	●	In control
Integraal huisvestingplan onderwijs	✓	●	●	●	In control
Integraal Huisvestingsplan onderwijs (IHP)	✓	●	●	●	In control
Motie Basisonderwijs Trynwâlden	●	●	●	●	In control
Ontwikkelingen onderwijs	●	●	●	✓	In control
5. Sport, cultuur en recreatie					
Alde Feanen; herinrichting – afrondende (3e) uitvoeringsmodule	●	●	●	●	In control
Digitale kaart recreatie en toerisme	●	●	●	✓	Aandacht nodig
Ekstra formaasje Frysk taalbelied	✓	●	●	✓	In control
Groen beleidsplan	●	●	●	✓	In control
Subsidie Het Achterland	●	●	●	●	In control
Subsidie Park Vijversburg	●	●	●	●	In control
Uitvoering Kultuernota Ut de kûlizen	●	●	●	✓	Aandacht nodig

6. Sociaal domein

Applicatie voor datamonitoring t.b.v. grip op uitgaven en kosten jeugd

In control

GIS (Gebiedsteammedewerker in de school)

Aandacht nodig

Implementatie handelingsprotocol Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling

Aandacht nodig

MFC ontwikkelingen

In control

Motie Regenbooggemeente

In control

Sociale basis

In control

Wmo (zie deelonderwerpen onder 'Beleid')

Zie deelonderwerpen

7. Volksgezondheid en milieu

Behandeling bodemrapporten en – bodemsaneringsprojecten

Aandacht nodig

Bloeizone Tytsjerksteradiel (motie)

In control

Duurzaamheid

In control

Milieustraat

In control

Software afvalinzameling optimaliseren en uitbreiden naar andere taakvelden

In control

vGRP

In control

Water Rioleringsplan

In control

8. Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Beleid op verhuur van panden

In control

Capaciteit voor projectleiding t.b.v. huidige ambities (woningbouw)projecten

In control

Dorpenronde

In control

Herzien oude vastgoedcontracten

In control

Motie M-7-7 Meer wonen

In control

TD – Voortgangsrapportage oktober 2026

Omgevingswet					In control
Programmavoorbereiding Buitengebied / Landschapselementen					Aandacht nodig
Vastgoed registratiesysteem					In control
Overhead					
Bedrijfsvoering organisatie ICT					In control
HR – Medewerkers tevredenheidsonderzoek (MTO)					In control
HR – Talentschouw in het kader van Strategisch Personeelsplan (SPP)					Aandacht nodig
I&A – Abonnement Datafryslân					In control
ICT – Informatieveiligheid					Aandacht nodig
Jeugd					In control
Onderwerp	Voortgang	Ontw.	Bijsturing nodig?	Budgetverwachting	Conclusie
1. Veiligheid					
Control en kwaliteit (audit)					In control
Control en kwaliteit (uitvoering)					In control
Handhaving fysieke leefomgeving, horeca, evenementen vergunningen en veiligheid					In control
Uitvoering toezicht en Handhaving – fysieke leefomgeving, horeca, evenementen en vergunningen					In control
Veiligheid					In control
6. Sociaal domein					
Addendum Participatieverordening					In control
Evaluatie Beleidsplan Participatie					In control
Participatieverordening en Afstemmingsverordening					In control
Voortgangsrapportage Beleidsplan Armoede, Schulden en Preventie					In control
Wmo – Doordecentralisatie beschermd wonen					Aandacht nodig

TD – Voortgangsrapportage oktober 2026

Wmo – Inkomens- en Vermogensrechtelijke Bijdrage (IVB)					Aandacht nodig
Wmo – Ontwikkelingen tarieven maatwerkvoorzieningen					In control
Wmo – Visie					In control
Overhead					
Verbouw openbaar archief					In control
Onderwerp	Voortgang	Ontw.	Bijsturing nodig?	Budgetverwachting	Conclusie
0. Bestuur en ondersteuning					
Financiële verordening					In control
Normenkader					In control
Nota reserves en voorzieningen					In control
Nota waardering en afschrijving vaste activa					In control
Treasurystatuut					Latere uitvraag
Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid bestuur (artikel 213a Gemeentewet)					In control
Onderwerp	Voortgang	Ontw.	Bijsturing nodig?	Budgetverwachting	Conclusie
1. Veiligheid					
Evenementenbeleid					In control

Toelichting

Onderstaande onderwerpen hebben aandacht nodig of er is actie vereist.

Progr. 0

Inrichten Mijngemeente.nl

Wat willen we?	We beschikken nu over Mijn Overheid, welke is bedoeld voor het publiceren van eindbeschikkingen en bekendmakingen (bijvoorbeeld aanslag onroerende zaken). Mijn Overheid is echter niet geschikt voor interactie tussen burger en gemeente. Zo vindt er bijvoorbeeld na een digitale aanvraag voor een omgevingswet nog veel communicatie analoog of via e-mail plaats. Met het gebruik van Mijn Gemeente kunnen we tijdens het proces tussen aanvraag en besluit wel volledig digitaal communiceren met de burger. Aanvullend op Mijn Overheid willen we een kanaal Mijn Gemeente inrichten, waarin communicatie met onze inwoners zoveel mogelijk digitaal kan plaatsvinden.
Wat hebben we bereikt?	Er wordt op dit moment verkend op welke wijze invulling kan worden gegeven aan Mijn Gemeente. De markt is op dit terrein heel erg in beweging en dit vraagt een zorgvuldige afweging. Dit wordt in 2026 verder uitgewerkt.

Progr. 0.4

HR – Talentschouw in het kader van Strategisch Personeelsplan (SPP)

Wat willen we?	Inzicht in de kwaliteiten, mogelijkheden en groeipotentieel van ons huidig medewerkersbestand, afgezet tegen onze opgaven, is essentieel voor de ontwikkeling van de organisaties. Op deze manier kunnen HR-instrumenten als werving & selectie, mobiliteit en leren & ontwikkelen heel gericht en effectief ingezet worden.
Wat hebben we bereikt?	Vanwege de ontvlechting van de Werkmaatschappij hebben we tot op heden nog geen Talentenschouw in het kader van SPP kunnen doen. Wordt in 2026 weer opgepakt waarvoor geen budget nodig is. In 2026 wordt nader onderzocht in hoeverre en wanneer we de talentenschouw (kunnen) oppakken en op welke wijze dat kan.

ICT – Informatieveiligheid

Wat willen we?

Met de toenemende digitalisering neemt het belang van informatieveiligheid ook toe. We merken dat de digitale kwetsbaarheden en dreigingen fors toenemen. Ook de complexiteit en de impact van security-incidenten nemen toe op zowel bestuurlijk als uitvoerend niveau. Betrouwbare (en veilige) informatievoorziening is een absolute randvoorwaarde voor een gemeente.

Er worden daartoe diverse maatregelen ondernomen, zoals het implementeren van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), die geldt als basisnormenkader binnen alle overheidslagen (Rijk, gemeenten, provincies en waterschappen) voor informatiebeveiliging. Deze is leidend voor onze organisatie.

Als gemeente nemen wij deel aan GGI-Veilig (GGI staat voor Gemeentelijke Gemeenschappelijke Infrastructuur). We kunnen daarmee onze digitale weerbaarheid verhogen en onze ICT-infrastructuur nog veiliger maken. Om de volgende stappen te kunnen zetten stellen we voor onder meer Security Information & Event Management (SIEM) en Security Operations Center (SOC) in te zetten. Deze helpen ons deze dreigingen zichtbaar te maken. Monitoring is verplicht gesteld vanuit de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO).

Wat hebben we bereikt?

We hebben grote stappen gezet in het beter registreren en bewaken van wat er gebeurt in onze ICT-omgeving. We verzamelen steeds meer logbestanden en meldingen (zogenoeten 'events') van systemen, zodat we afwijkingen en mogelijke beveiligingsincidenten sneller kunnen signaleren en opvolgen.

Voor de belangrijkste onderdelen van onze omgeving (met name Microsoft) is een voorziening ingericht om meldingen te detecteren en daarop te reageren. Dit is een belangrijke basis voor een Security Operations Center (SOC): een (team)functie die de digitale beveiliging continu monitort en bij incidenten direct ingrijpt. We zijn echter nog niet 'klaar'. De verdere inrichting en dienstverlening richting beide gemeenten hangt af van keuzes, beschikbare middelen en een bewuste risicoafweging.

Progr. 2

Gemeentelijk Mobiliteitsplan

Wat willen we?

Het Gemeentelijk Mobiliteitsprogramma Tytsjerksteradiel is op 20 juni 2024 vastgesteld door de raad. De financiële effecten zijn vertaald in de meerjarenbegroting 2025–2028.

Het hoofddoel van het Gemeentelijk Mobiliteitsprogramma is het realiseren van een veilig, betrouwbaar en duurzaam verkeers- en vervoerssysteem voor iedereen en voor alle vervoersmiddelen. Hiervoor is een uitvoeringsprogramma opgesteld.

Wat hebben we bereikt? Van het vastgestelde uitvoeringsprogramma zijn de projecten Canterlandseweg/Rinia van Nautaweg in Gytsjerk en Dokter B. Hornstrasingel (oostelijk deel) gerealiseerd en andere projecten zijn in voorbereiding. Dat geldt voor de fietsverbinding Zomerweg tussen Tytsjerk en Hurdegaryp en de Sumarderwei bij Eastermar. Door de beperkt beschikbare capaciteit staat er druk op het tijdig realiseren van de eerste fase van het uitvoeringsprogramma ('24-'29) en dat geldt nog meer voor de projecten waar ook een termijn op rust vanuit de cofinanciering.

Progr. 5

Digitale kaart recreatie en toerisme

Wat willen we? We willen een digitale toeristische kaart realiseren waarop toeristen en inwoners routes en toeristische voorzieningen in onze gemeente kunnen ontdekken. De kaart is toekomstbestendig, juist doordat deze op een aantrekkelijke en eenvoudige wijze toegang biedt tot informatie via moderne digitale middelen. Een aparte app is hiervoor niet nodig.

N.B. In de Kadernota stond dit gerubriceerd onder programma 5, bij de uitwerking van de begroting bleek dat dit thuishoort onder programma 3.

Wat hebben we bereikt? 19 september is de officiële opening van de beide beleefroutes. Deze staan op de digitale kaart. Uitbreiding van deze kaart met meerdere routes en voorzieningen is mogelijk.

Uitvoering Kultuurnota Ut de kûlizen

Wat willen we? De Kultuurnota Ut de Kûlizen is eerder vastgesteld. In het uitvoeringsplan van de cultuurnota zijn nieuwe actiepunten opgenomen. Voor uitvoering van de structurele activiteiten, zoals een digitaal cultuurloket en het organiseren van een cultuurmarkt/-platform, is structureel extra budget (€ 9.000) nodig.

Wat hebben we bereikt? Er is gestart met een inventarisatie van kunstwerken in de openbare ruimte. Deze inventarisatie vormt de basis voor vervolgstappen gericht op beheer, onderhoud en publieksontsluiting. Daarnaast zijn voorbereidingen getroffen voor publieksgerichte activiteiten rond de gemeentelijke kunstcollectie. Ook is gewerkt aan het verbeteren van de communicatie over het culturele aanbod, onder andere door het verkennen van versterking via bestaande kanalen en de mogelijkheden voor één (digitaal) cultuurloket. Er zijn voorbereidende stappen gezet voor langlopende trajecten, zoals de ontwikkeling van erfgoedbeleid en de verdere uitwerking van culturele projecten met een grotere maatschappelijke component.

Progr. 6

GIS (Gebiedsteammedewerker in de school)

Wat willen we? Vanaf medio 2022 zijn de NPO-middelen ingezet voor een gebiedsteammedewerker in de scholen (GIS) en het jongerenwerk in het voortgezet onderwijs. Gelet op het belang, de positieve geluiden en de ontvangen rapportages, heeft de raad in 2024 tot een verlenging besloten voor 2025 en 2026. In dit raadsvoorstel is voorgesteld om dit mee te nemen in de Kadernota 2026. Met het voortzetten van de gebiedsteammedewerker op alle basis- en voortgezet onderwijs scholen en het jongerenwerk in het voortgezet onderwijs zetten we blijvend in op preventie en een betere verbinding en samenwerking tussen onderwijs en zorg.

In Q2 2025 zijn we gestart met gerichtere monitoring en evaluatie van de GIS-aanpak. In Q2 2026 zullen de eerste data hieruit worden gedeeld richting het college en de raad om de voortgang van de GIS-aanpak inzichtelijk te maken. Het advies is om de GIS aanpak vanaf 2027 structureel te maken en te onderzoeken of deze gelden onder preventie vanuit de jeugdwet zouden passen of ook gedeeltelijk onder de onderwijsachterstandenbeleid gelden.

Wat hebben we bereikt? Op 06-07 is de monitoring en de evaluatie van de inzet van de Gebiedsteammedewerkers in scholen (GIS) in ontvangst genomen door de betrokken beleidsadviseur. Deze zal in juli worden besproken met de uitvoerende projectleider zodat dat deze hierna naar het college en de raad kan worden gestuurd.

Implementatie handelingsprotocol Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling

Wat willen we? Een onderdeel van Veilig in het Sociaal domein is de toepassing van de wettelijk verplichte meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling.

Het handelingsprotocol met daarin de meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling wordt na vaststelling door het colleges geïmplementeerd in de beide gemeentelijke organisaties en de werkmaatschappij 8KTD. Bij de implementatie en uitvoering is een belangrijke rol en taak weggelegd voor de aandachtsfunctionarissen Huiselijk Geweld en Kindermishandeling voor gemiddeld 2 uur per week per aandachtsfunctionaris. Deze taak wordt onderdeel van deerschikking van taken in de gebiedsteams.

Wat hebben we bereikt? Er is een concept-handelingsprotocol. Deze is nog niet vastgesteld. Aan de wettelijke taak van de aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld en Kindermishandeling wordt uitvoering gegeven.

Landelijke en regionale ontwikkelingen vragen om een heroverweging van de inzet van taken en daarmee de uitvoering die is vastgelegd in het handelingsprotocol. Dit heeft daarnaast mede stilgestaan in afwachting van de recente landelijke en politieke ontwikkelingen en de keuzes die hierin worden gemaakt.

Wmo – Doordecentralisatie beschermd wonen

- Wat willen we?** Landelijke en lokale demografische ontwikkelingen vragen om een integrale aanpak voor de WoonZorgWelzijn-opgave. We moeten samen met de verschillende betrokken partijen een ontwikkelrichting voor de komende jaren bepalen.
- Wat hebben we bereikt?** De doordecentralisatie van beschermd wonen stond oorspronkelijk gepland voor 1 januari 2026. Daarvoor moet de Wmo2015 worden aangepast. De invoering van het woonplaatsbeginsel en het nieuwe verdeelmodel beschermd wonen is (wederom) uitgesteld. Er is geen nieuwe harde ingangsdatum gesteld.

Wmo – Inkomens- en Vermogensrechtelijke Bijdrage (IVB)

- Wat willen we?** Voor 2026 staat de (her)invoering van het abonnementstarief gepland en mogelijk de doordecentralisatie van beschermd wonen. Dit betekent dat op termijn de Verordening moet worden aangepast en dat er een begin moet worden gemaakt met een nieuwe inkoop.
- Wat hebben we bereikt?** De invoering van de Inkomens- en Vermogensrechtelijke Bijdrage (IVB) voor de Wmo is om technische en uitvoeringsredenen opnieuw uitgesteld. Op zijn vroegst wordt invoering per 1 januari 2028 verwacht.

Progr. 7

Behandeling bodemrapporten en – bodemsaneringsprojecten

- Wat willen we?** De gemeente heeft een wettelijke taak om bodemgegevens te verstrekken, bodemsaneringsrapportages te beoordelen en te adviseren over bodemaspecten, onder andere bij omgevingsvergunningen.
- Om deze wettelijke taak adequaat te kunnen blijven uitvoeren, is voorgesteld de formatie uit te breiden met 0,26 fte naar 0,50 fte. Zonder deze uitbreiding kunnen wettelijke verplichtingen niet tijdig worden nagekomen, wat leidt tot vertraging bij vergunningverlening, infrastructurele projecten en bodemsaneringen, met mogelijke milieuschade als gevolg.
- Wat hebben we bereikt?** De uitbreiding van 0,26 naar 0,50 fte heeft plaatsgevonden. Structurele invulling van de formatie is tot op heden niet gelukt, maar is wel wenselijk en noodzakelijk. Hierin wordt de samenwerking gezocht met de gemeente Leeuwarden. Om de werkzaamheden tussentijds deels op te pakken wordt vanaf 1 juli 2026 tot 31-12-2026 op basis van inhuur bij Enviso uit Drachten binnen de loonsom capaciteit afgenomen. Hiermee kunnen we een deel van de werkzaamheden oppakken.

Progr. 8

Programmavoorbereiding Buitengebied / Landschapselementen

TD – Voortgangsrapportage oktober 2026

Wat willen we?

In de voorbereiding op het Omgevingsplan is gebleken dat – ten aanzien van de bescherming van buitengebied en het landschap – in de loop van de tijd veel 'gestapelde' fouten in onze eerdere bestemmingsplannen zijn ontstaan. Wat er onder meer toe heeft geleid dat:

- we op dit moment niet voldoen aan een wettelijk minimumniveau Omgevingswet: de houtkap binnen en buiten bebouwde kom is deels niet geregeld;
- de vergunningverlening voor houtkap is vatbaar voor bezwaar, dit leidt tot stagnerende projecten en aantasting van leefomgeving;
- voor de gemeente kenmerkende landschappelijke waarden niet beschermd zijn.

Zulke gestapelde planfouten werken – als we daar niet wat aan doen – door in het Omgevingsplan. Met fikse hinder/kostengevolg voor initiatiefnemers, ambtenaren en mede-overheden. En in uiterste gevallen ook uit-/afstel van ruimtelijke projecten. In de periode 2026 en verder (ter voorbereiding op de volledige inwerkingtreding Omgevingsplan) moet een inventarisatie en kwaliteitsslag gemaakt worden zodat ten tijde van het Omgevingsplan de achterstanden zijn weggewerkt en het beleid op orde is.

Wat hebben we bereikt?

Als gevolg van prioritering in capaciteit en de complexiteit t.g.v. samenloop met het Omgevingsplan is tot op heden beperkt voortgang gemaakt. Als gevolg daarvan is het budget onderbested.

De verwachting is dat in kwartaal 3–4 hiermee een substantiële voortgang gemaakt kan worden.

2 Financieel

2.1 Inleiding

Met dit overzicht 'TD – Voortgangsrapportage oktober 2026' leggen wij als college verantwoording af aan de raad over de ontwikkelingen ten opzichte van de begroting 2026.

Het begrotingssaldo vóór het uitbrengen van deze rapportage bedraagt € –676.000.

De voorgestelde wijzigingen in deze rapportage bedragen € 654.000, waardoor na vaststelling door de raad het begrotingssaldo uitkomt op € –22.000.

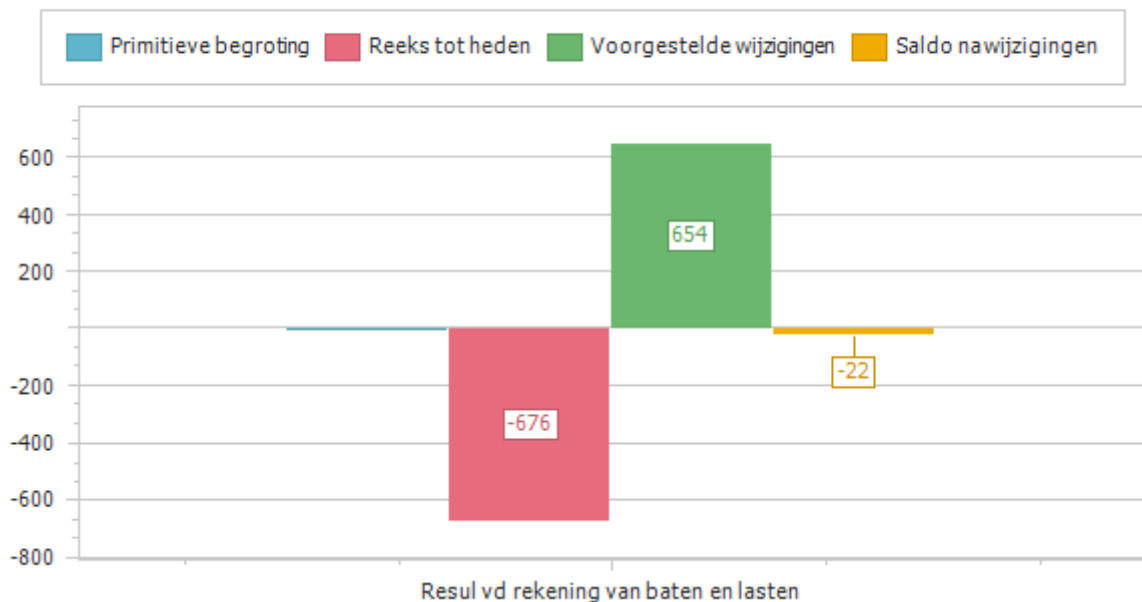
Ontwikkeling van de begroting gedurende het jaar

Het verloop van het saldo van de primitieve begroting 2026 naar het saldo van de begroting ná wijzigingen heeft zich in de loop van 2026 als volgt ontwikkeld:

(x € 1.000)

Primitieve begroting	–
Begrotingswijzigingen op basis van raadsbesluiten	–
– April	– 476
– Juni/juli	– 83
– Tussentijdse wijzigingen	– 117
Gewijzigde vastgestelde begroting	– 676

Begroting x € 1.000

In vogelvlucht

EFFECTEN WIJZIGINGEN IN ÉÉN OOGOPSLAG

Dit overzicht geeft u in één oogopslag informatie over de inkomsten en uitgaven in 2026 van de gemeente Tytsjerksteradiel (bedragen x € 1.000).

	Primitieve begroting	Saldo tot heden	Voorstel wijziging	Saldo na wijziging
UITGAVEN	116.937	123.064	2.094	125.158
Bestuur en dienstverlening	22.393	24.122	- 48	24.074
Bestuur en ondersteuning	22.393	24.122	- 48	24.074
Samenleving	84.411	87.345	2.351	89.697
Onderwijs	6.677	6.821	- 1	6.820
Sociaal domein	51.673	52.502	1.092	53.594
Sport, cultuur en recreatie	10.313	10.709	730	11.439
Veiligheid	3.766	4.427	7	4.434
Volksgezondheid en milieu	11.982	12.886	524	13.410
Wonen en werken	10.134	11.597	- 209	11.387
Economie	694	775	- 4	771
Verkeer, vervoer en waterstaat	5.081	6.024	- 173	5.851
Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening	4.359	4.798	- 32	4.765
INKOMSTEN	116.938	122.389	2.748	125.136
Lokale heffingen en overige inkomstenbronnen	39.965	44.228	2.557	46.785
Ontvangen wij van het rijk	76.972	78.160	191	78.351
RESULTAAT	-	- 676	654	- 22

TD – Voortgangsrapportage oktober 2026

Ontwikkelingen op hoofdlijnen	Bedrag
Bedragen x € 1.000 (negatief bedrag = nadeel, positief bedrag = voordeel).	654
Aanpassing budgetten voertuigen	4
Actualisatie budget leerplichtwet	- 11
Actualisatie lokale heffingen gemeentelijke gebouwen	- 47
Actualiseren budget aansprakelijkheidsverzekering	- 28
Actualiseren budget overige personeelskosten	12
Actualiseren budgetten team HRM, JZ, Inkoop en Communicatie (HJIC)	- 58
Actualiseren kapitaallasten 2026	705
Actualisering budget Informatieveiligheid	10
Actualisering inkomensregelingen	- 286
Actualisering minimaregelingen	23
Actualisering OZB-opbrengsten 2026	139
Bijstelling infrastructurele middelen sociaal ontwikkelbedrijven	- 2
Formatiewijziging team Ruimte en Vergunningen (van incidenteel naar structureel)	- 97
Indexering deelnamekosten Regiodeal II	- 1
Juridische ondersteuning vluchtelingen	- 10
Meicirculaire 2026	2
SPUK Sportstimulering 2026	325
Structurele bijdrage samenwerkingsverband Nationaal Park De Alde Feanen	- 5
Verlaging budget betaalde rente langlopende leningen	68
Vervroegde uitbetaling subsidie stichting het Achterland	- 30
Verzekeringen onroerend goed	65
Vierde Wethouder	- 51
Waterschapslasten 2026	- 22
Wet van school naar duurzaam werk	- 17
Wijziging Omgevingsplan Burgum Centrum	- 35

2.2 Overige ontwikkelingen nader toegelicht

Onderzoek ICT

Native Consulting voert een onafhankelijk onderzoek uit naar een toekomstbestendige, betaalbare en betrouwbare ICT-inrichting voor Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel. Het advies wordt dit najaar besproken met colleges en raden van beide gemeenten.

De raad wordt gedurende het traject actief betrokken via de klankbordgroep en is daarmee rechtstreeks op de hoogte van de voortgang en ontwikkelingen.

Na besluitvorming wordt de gekozen richting verder uitgewerkt, zodat deze zo spoedig mogelijk kan worden verwerkt in de begrotingen 2027 van beide gemeenten en de Werkmaatschappij.

Geen begrotingswijzigingen juni voor de Werkmaatschappij

Er zijn vanuit de Werkmaatschappij geen begrotingswijzigingen voor juni ingediend. hiermee komt het hoofdstuk gevolgen bijdrage Werkmaatschappij voor deze keer te vervallen.

2.3 Begrotingswijziging – financiële impact en toelichting

Nu voorliggende begrotingswijzigingen

Begrotingswijzigingen met effect op het saldo

Naam en omschrijving wijziging	Bedrag
--------------------------------	--------

Bedragen x € 1.000 (negatief bedrag = nadeel, positief bedrag = voordeel).

Aanpassing budgetten voertuigen

4

De budgetten van motorrijtuigenbelasting en verzekering van de voertuigen worden aangepast op basis van de werkelijke betaalde bedragen. Dit leidt tot kleine aanpassingen per voertuig.

Dit leidt totaal tot een voordeel van € 4.000 wat ten gunste van het begrotingssaldo wordt gebracht.

Daarnaast worden de mutaties voor de voertuigen van afvalinzameling en riool binnen het gesloten stelsel van de afvalstoffenheffing en rioolheffing via de voorzieningen verrekend. Dit leidt tot een voordeel van € 1.000 voor de voorziening reiniging en een nadeel van € 2.000 t.l.v. de voorziening riolering.

Wijziging nr. 122113

Actualisatie lokale heffingen gemeentelijke gebouwen

– 47

De aanslag voor de gemeentelijke lokale heffingen (onroerende zaken, riool- en afvalstoffenheffing) voor de eigen gemeentelijke gebouwen is betaald. Na verrekening blijkt dat het gereserveerde bedrag in de begroting te laag is. De oorzaak ligt voornamelijk bij de onderhuisvesting waarbij de gemeente de plicht heeft de onroerendezaakbelasting te voldoen. Bij het vaststellen van de begroting 2026 is hiermee onvoldoende rekening gehouden.

Het totaal nadeel van deze wijziging is € 47.000 en wordt ten laste van het begrotingssaldo 2026 gebracht.

Wijziging nr. 122670

Actualiseren budget aansprakelijkheidsverzekering

– 28

Tijdens de analyse van de jaarrekening 2025 is gebleken dat de premie voor de aansprakelijkheidsverzekering gemeenten fors is gestegen. Dit heeft te maken met het gestegen aantal uitgekeerde letsels- en vermogensschades door de verzekeringsmaatschappij. En door de stijging van bedragen die door de verzekeringsmaatschappij zijn betaald als gevolg van deze schades. De extra premiekosten voor 2026 bedragen € 26.000. Ook is de premie van de aansprakelijkheidsverzekering werkgever met € 2.000 gestegen.

Deze wijziging heeft een structurele verhoging van het budget tot gevolg van € 28.000. Deze meerkosten worden ten laste van het begrotingssaldo van de gemeente gebracht.

Wijziging nr. 122094

Actualiseren budget overige personeelskosten

12

Uit de jaarrekeningcontrole 2025 is gebleken dat een aantal budgetten niet meer actueel zijn. Door middel van deze wijziging worden de volgende budgetten aangepast:

Dienstverlening WIA advies:

WIA Advies geeft advies en zorgt voor de volledige uitvoering van het eigen risicodragerschap voor de WGA en ZW en biedt een totaaloverzicht aan oplossingen met de financiële impact. We voldoen hiermee aan de re-integratieplicht. Ook kan WIA Advies ondersteunen bij mogelijke bezwaar- en beroepsprocedures WGA/IVA, zorgt voor dossiervorming en inzet van artsen en deskundigen. Gedurende de jaren van eigenrisicodragerschap zorgen zij voor begeleiding en ondersteuning bij de reïntegratie, verzorgen van herbeoordeling, communicatie met het UWV en het onderhouden van contact met de werkgever. De

TD – Voortgangsrapportage oktober 2026

afgelopen jaren zijn de kosten van de dienstverlening gestegen, maar is dit niet structureel doorgevoerd in de budgetten. Vanaf 2026 wordt het budget voor de externe dienstverlening met € 9.000 verhoogd.

Te betalen uitkeringen voormalig personeel:

De gemeente is eigen risicodragers voor de ww- en via uitkeringen. Voor deze verplichting is bij het opstellen van de jaarrekening een voorziening gevormd. Uit deze voorzieningen worden de toekomstige verplichtingen betaald. In de begroting was ook budget opgenomen van waaruit deze verplichtingen werden betaald. Deze vallen nu vrij. Voor 2026 en verder levert dit een voordeel op van € 38.000.

Detacheringen eigen personeel:

Vanuit de gemeente Tytsjerksteradiel worden in 2026 een tweetal personen naar externe organisaties gedetacheerd. Hierbij is het dit keer niet mogelijk om alle salariskosten volledig door te belasten richting externe organisaties. Per saldo kan er € 17.000 aan loonkosten niet worden doorbelast wat leidt tot extra kosten.

Per saldo levert deze wijziging in 2026 een voordeel op van € 12.000. Dit voordeel wordt ten gunste van het begrotingssaldo van de gemeente gebracht.

Wijziging nr. 121648

Actualiseren budgetten team HRM, JZ, Inkoop en Communicatie (HJIC)

– 58

Tijdens de analyse met betrekking tot de jaarrekeningcontrole 2025 is gebleken dat een aantal budgetten in 2026 en verder niet meer voldoende zijn. Door middel van deze wijziging worden de volgende budgetten aangepast:

– HR arboactiviteiten:

In het kader van het agressieprotocol zijn er bij agressie of incidenten ten behoeve van de veiligheid van medewerkers diverse beveiligingsvoorzieningen getroffen. Voor deze beveiligingsvoorzieningen moesten kosten worden gemaakt voor apparatuur (piepers en noodknoppen). Met de bijbehorende uitbreiding van het abonnement bij Secure2go. Deze extra kosten waren niet voorzien en daardoor ook niet opgenomen in de begroting voor 2026 en verder. Dit leidt tot een structurele kostenverhoging van € 10.000.

In 2026 zijn nog extra kosten gemaakt in het kader van de vitaliteitsonderzoeken van de medewerkers. Deze waren niet voor 2026 geraamd. Om zo veel mogelijk deelname mogelijk te maken zijn er na de ronde in 2025 in 2026 nog meer vitaliteitsonderzoeken uitgevoerd. De uitkomsten van het PMO (Preventief Medisch Onderzoek) worden betrokken bij duurzame inzetbaarheid en vitaliteitsbeleid. Een PMO is een gezondheidsonderzoek dat werkgevers periodiek aanbieden om de gezondheid, leefstijl en het werkvermogen van werknemers in kaart te brengen. Het hoofddoel is preventie: het vroegtijdig opsporen van fysieke en mentale gezondheidsrisico's om zo ziekteverzuim of arbeidsongeschiktheid te voorkomen. De incidentele kosten voor 2026 bedragen € 14.000.

HR beleid/verzekeringen: Door gestegen kosten voor licenties (RAP kennisbank en HR21) en gestegen kosten bijdrages voor A&O fonds en FNV werkgeversbijdrage is huidige budget niet meer toereikend. De extra kosten voor 2026 en verder bedragen met € 13.000.

HR werving en selectie: Ten opzichte van april zijn er hernieuwde inzichten. Zo was er in de prognose geen rekening gehouden met een reeds aantal aangegane verplichtingen. Het budget wordt daarom weer verhoogd naar het oorspronkelijke budget. Dit betekent voor 2026 € 20.000 aan extra kosten.

Deze wijziging leidt voor de begroting 2026 en verder tot € 57.000 aan extra kosten. Hiervan is € 23.000 een structurele verhoging en € 34.000 eenmalige kosten voor 2026. Het bedrag van € 57.000 wordt ten laste van het begrotingssaldo van de gemeente gebracht.

Vanaf 2027 wordt de structurele verhoging van € 23.000 ten laste gebracht van het begrotingssaldo.

Wijziging nr. 122146

Actualiseren kapitaallasten 2026

705

Deze wijziging betreft een actualisatie van de werkelijke kapitaallasten voor het jaar 2026. Een aantal projecten (investerings) hebben een langere doorlooptijd bijvoorbeeld als gevolg van vertraging in de werkzaamheden door nutsbedrijven, waardoor de projecten later gereed zijn dan was gepland. Dit heeft als gevolg dat de projecten, ook financieel, niet afgesloten kunnen worden en er nog niet gestart wordt met de kapitaallasten (afschrijving). Het gaat om meerdere projecten, maar onder andere het renoveren van de sporthallen De Hege Fiif Hurdegaryp en It Heech Noardburgum, de aanschaf van veegauto en de renovatie van de brug Eastermar. Hierdoor starten de bijbehorende kapitaallasten niet in 2026 maar een jaar later. Het doorschuiven van deze kapitaallasten levert een eenmalig positief resultaat op in 2026 van € 705.000. Deze actualisatie van kapitaallasten is inclusief het resultaat op taakveld Riolering (7.2) en taakveld Afval (7.3), waarbij conform de bestendige gedragslijn de voordelige ontwikkeling wordt verrekend met de voorziening.

Wijziging nr. 122080

Actualisering budget Informatieveiligheid

10

Het jaarbudget van Informatieveiligheid is structureel € 20.000. Een deel van het budget wordt besteed aan extern uitgevoerde audits. Ook in 2026 zijn deze audits uitgevoerd, alleen zijn de kosten hiervoor eenmalig vooruitbetaald. Hierdoor is de factuur al in 2025 betaald. Voor 2026 betekent dit dat de kosten daardoor € 10.000 lager uitvallen. Dit wordt ten gunste gebracht van het begrotingssaldo.

Daarnaast is er voor de informatieveiligheid in de begroting van 2026 een incidenteel budget toegekend van € 10.000. Dit is besteed aan een bewustwordingsplan privacy en informatiebeveiliging. De kosten hiervoor zijn gemaakt door de dienst ICT en aldaar verantwoord. Door middel van deze wijziging wordt het toegekende budget van € 10.000 overgeheveld naar het budget van ICT. Dit betreft een budgettair neutrale wijziging.

In totaal heeft deze wijziging een positief effect van € 10.000. Dit wordt ten gunste gebracht van het begrotingssaldo van 2026.

Wijziging nr. 122415

Actualisering inkomensregelingen

– 286

De begroting voor de baten en lasten die verband houden met de uitkeringen voor levensonderhoud zijn vorig jaar deels aangepast. Op basis van de ontwikkelingen op basis van de jaarrekening 2025 passen we de begroting voor 2026 aan zodat deze weer in lijn ligt met de jaarrekening 2025 en de prognose voor ultimo 2026. Hierbij houden we tevens rekening met de daling van het aantal uitkeringen IOAW en een stijging van het aantal loonkostensubsidies.

Deze begrotingswijziging heeft een nadelig effect op het begrotingssaldo van € 286.000.

Wijziging nr. 122019

Actualisering minimaregelingen

23

We hebben de baten en lasten die verband houden met de gemeentelijke minimaregelingen geactualiseerd op basis van de jaarrekening 2025 en de prognose voor eind 2026. Deze begrotingswijziging heeft een voordelig effect van € 23.000 op het begrotingssaldo.

Wijziging nr. 122381

Actualisering OZB-opbrengsten 2026

139

Op basis van de daadwerkelijk opgelegde aanslagen voor de OZB voor het jaar 2026 blijkt dat de opbrengsten hoger uitvallen dan we in de begroting hebben meegenomen. Als de begroting wordt opgesteld en de tarieven worden bepaald heeft een klein deel van de taxaties plaatsgevonden. Ook zijn de waardeontwikkeling van de woningen dan nog niet volledig bekend en is er nog geen volledig beeld gevormd van de verwachting van het aantal nieuw- en verbouw van woningen. Dit geldt ook voor de niet-woningen. Ook is het aantal bezwaren wat gehonoreerd wordt van invloed op de opbrengsten.

TD – Voortgangsrapportage oktober 2026

We verwachten voor 2026 dat de OZB opbrengst € 139.000 hoger uitvalt. Deze wijziging heeft een positief effect op het begrotingssaldo van onze gemeente.

Wijziging nr. 122066

Bijstelling infrastructurele middelen sociaal ontwikkelbedrijven

– 2

Het kabinet wil 10.000 extra banen realiseren binnen sociaal ontwikkelbedrijven. Het gaat dan om banen voor personen die niet in aanmerking komen voor een beschutte werkplek, maar wel zijn aangewezen op de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven. Hiervoor ontvangen wij vanaf 2025 structurele middelen. Voor 2026 hebben wij € 40.000 ontvangen. Omdat we al € 38.000 hadden begroot, leidt dit tot een bijstelling van € 2.000. Deze begrotingswijziging heeft een negatief effect op het begrotingssaldo.

Wijziging nr. 122589

Formatiewijziging team Ruimte en Vergunningen (van incidenteel naar structureel)

– 97

De huidige praktijk laat zien dat de maatschappelijke en ruimtelijke opgaven, mede door de invoering van de Omgevingswet, een grotere inzet vragen van het team Ruimte & Vergunningen.

Het aantal ruimtelijke initiatieven en aanvragen voor een omgevingsvergunning is de afgelopen periode met circa 30% toegenomen. Door de invoering van de Omgevingswet moet onder andere bestaande bestemmingsplannen worden omgezet in één omgevingsplan.

Om de continuïteit van de dienstverlening en de tijdige afhandeling van aanvragen te waarborgen, zijn de extra werkzaamheden tot op heden opgevangen met externe capaciteit, bestaande uit 0,56 fte beleidsmedewerker Ruimtelijke Ordening. De kosten van deze inhuur zijn in de afgelopen jaren gedekt uit incidenteel beschikbare middelen.

Voor de invoering van de Omgevingswet is de afgelopen jaren 1,0 fte strategisch adviseur Ruimte ingehuurd. Deze inzet was noodzakelijk om de organisatie voor te bereiden op de stelselwijziging die per 1 januari 2024 in werking is getreden. De werkzaamheden bestaan onder meer uit het coördineren van de implementatie van de Omgevingswet. De strategisch adviseur speelt daarmee een belangrijke rol in het waarborgen van een zorgvuldige overgang naar de nieuwe wetgeving en de verankering daarvan in de gemeentelijke organisatie. De overgang naar het nieuwe stelsel betreft een meerjarig proces. De verwachting is dat deze werkzaamheden nog jaren in beslag zullen nemen. Gemeenten dienen uiterlijk vóór 2032 te beschikken over een volledig vastgesteld omgevingsplan dat voldoet aan de eisen van de Omgevingswet. Hierdoor blijft de komende jaren structurele inzet op strategisch en beleidsmatig niveau noodzakelijk.

Beide inhuurkrachten hebben aangegeven beschikbaar te zijn voor een vaste aanstelling binnen de organisatie. Gezien de structurele aard van de werkzaamheden, de aanhoudende werkdruk binnen het team en de krapte op de arbeidsmarkt voor deze specialistische functies, wordt voorgesteld deze capaciteit structureel aan de formatie toe te voegen.

Door beide medewerkers in dienst te nemen wordt de huidige capaciteit behouden tegen lagere lasten dan bij voortzetting van externe inhuur.

De financiële consequenties van deze formatieve uitbreiding zijn als volgt:

- 1 Fte strategisch adviseur Ruimte: € 65.000 in 2026 en vanaf 2027 structureel € 127.000 per jaar.
- 0,56 Fte beleidsmedewerker Ruimtelijke Ordening: € 32.000 in 2026 en vanaf 2027 structureel € 61.000 per jaar.

Deze begrotingswijziging heeft in 2026 een nadelig effect op het begrotingssaldo van € 97.000. Vanaf 2027 leidt deze wijziging tot een structureel nadelig effect op het begrotingssaldo van € 188.000 per jaar.

Wijziging nr. 122568

Indexering deelnamekosten Regiodeal II

– 1

De deelnamekosten voor Regiodeal II zijn structureel in de begroting opgenomen. Deze kosten worden jaarlijks met 3% geïndexeerd. De indexatie is in 2026 nog niet in de begroting opgenomen. Voor 2026 leidt dit tot een stijging van € 1.000, welke ten laste wordt gebracht van het begrotingssaldo.

Wijziging nr. 121961

Juridische ondersteuning vluchtelingen

– 10

Op 18-12-2025 heeft de Raad ingestemd met het verlagen van het budget voor de begeleiding van vluchtelingen met € 54.000 zodat er geen resterend budget meer beschikbaar is. In 2026 is echter gebleken dat de juridische ondersteuning van vluchtelingen ten laste van dit budget hoort te komen.

De subsidie die hiervoor verstrekt wordt, bedraagt € 10.000. Dit bedrag heeft een nadelig effect op het begrotingssaldo.

Wijziging nr. 122402

Meicirculaire 2026

2

Inmiddels is de meicirculaire 2026 gepubliceerd en doorgerekend.

Ook is de septembercirculaire 2026 inmiddels uitgebracht, maar de doorrekening hiervan kon nog niet in deze begrotingswijzigingen worden meegenomen. We nemen de uitkomsten hiervan mee in de begrotingswijzigingen van december.

De bruto ontwikkeling van de meicirculaire ten opzichte van de begroting bedraagt € 191.000. Dit bedrag bestaat met name uit ontwikkeling lonen, prijzen en accres en actualisering WOZ-waarden (€ 202.000), actualisering integratie uitkering sociaal domein, waaronder uitvoeringskosten Wsw (€ 183.000), afrekening BCF 2025 (-/- € 354.000) en diverse taakmutaties (€ 160.000).

Ontwikkeling lonen, prijzen en accres en actualisering WOZ-waarden

Op basis van de actualisering van diverse maatstaven inclusief de loon en prijs bijstellingen is er sprake van een positieve ontwikkeling voor het begrotingssaldo van € 202.000.

Actualisering integratie uitkering sociaal domein / uitvoeringskosten Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw)

Caparis voert voor ons de Wsw uit en hanteert hiervoor een tarief dat gelijk is aan de Rijksbijdrage die wij per fte van het Rijk ontvangen. Het Rijk verhoogt de Rijksbijdrage jaarlijks via de meicirculaire met terugwerkende kracht vanaf 1 januari (loon- en prijsbijstelling). Deze bijdrage was voor 2026 in eerste instantie € 41.751 per fte. In de meicirculaire is deze bijdrage verhoogd naar € 43.872. Concreet betekent dit dat de kosten voor de uitvoering van de Wsw met € 29.000 stijgen. Deze extra kosten worden gedekt uit de middelen die wij via de meicirculaire ontvangen voor loon-, prijs en accres ontwikkelingen. Op basis van de DVO met Caparis sluiten we deze middelen door. Hiervoor is een afzonderlijke begrotingswijziging opgenomen. Via deze begrotingswijziging reserveren we deze middelen daarvoor. Voor het begrotingssaldo verloopt dit neutraal.

Afrekening BCF 2025

Het BTW-compensatiefonds (BCF) heeft een plafond. Gemeenten zijn in 2025 € 215 miljoen onder dit plafond gebleven met declaraties. Voor onze gemeente betekent dit dat de opgenomen stelpost in de begroting 2026 van € 720.000 daarmee € 354.000 lager uitvalt. Voor het begrotingssaldo betekent dit een nadeel.

Taakmutaties

Er zijn weer diverse taakmutaties opgevoerd in de meicirculaire. Dit betreft:

- Wet handhaving sociale zekerheid (€ 10.000)
- Kinderopvang pleegouders (€ 21.000)
- Voorschoolse voorziening peuters (€ 1.000)
- Wet betaalbare huur (€ 1.000)
- Overheidsbrede Dienstverlening (€ 3.000)

TD – Voortgangsrapportage oktober 2026

- Alleenverdienersproblematiek (€ 30.000)
- Aanvullende ondersteuning lokale energiehulp (€ 31.000)
- IBO Problematische schulden (€ 35.000)
- Re-integratiedienstverlening gericht op jongeren (€ 17.000)
- Ondersteuning lokale politieke partijen (€ 11.000)

Via deze begrotingswijziging reserveren we deze middelen voor nadere bestedingsvoorstellen. Voor het begrotingsaldo verloopt dit neutraal.

Per saldo is er sprake van een klein positief effect op het begrotingssaldo van € 2.000. Naast de voordelige ontwikkelingen zien we dat de nadelige ontwikkeling hoofdzakelijk veroorzaakt door de afrekening van het BCF over het jaar 2025.

Wijziging nr. 122186

SPUK Sportstimulering 2026

325

De doeluitkering SPUK Sportstimulering als tegemoetkoming op het verlies van de BTW aftrek voor sportaccommodaties is in 2026 nog met één jaar verlengd. Verwacht voordeel hieruit bedraagt € 325.000 op basis van de gemiddelde uitkering over de periode 2023–2025. Het betreft een incidenteel voordeel dat ten gunste van het begrotingsresultaat 2026 wordt gebracht.

In principe vervalt de regeling per 1-1-2027 waarmee alle kosten binnen sportaccommodaties kostprijsverhogend zijn (dus alle lasten inclusief BTW)

De laatste bekend informatie op dit moment is dat het Rijk het geld vanuit deze regeling wil gaan inzetten voor een nieuwe regeling voor Integrale Huisvestingsplannen (IHP) Sport en Bewegen. Doel hiervan is om gemeente te stimuleren meer integraal te laten kijken naar sporthuisvesting en de uitdaging die hierin ligt qua verouderde gebouwen in combinatie met de duurzaamheidsopgave die er is.

Er is een kleine kans dat het inrichten van een dergelijk regeling nog meer tijd kost en daardoor de SPUK Sportstimulering nog weer wordt verlengd voor 2027.

Zodra er meer bekend is over deze plannen en mogelijke subsidie mogelijkheden zal de raad hierover worden geïnformeerd.

Wijziging nr. 122192

Structurele bijdrage samenwerkingsverband Nationaal Park De Alde Feanen

– 5

Het (samenwerkingsverband) Nationaal Park is van belang voor de gemeente in verband met instandhouding van topnatuur, de gastvrijheidseconomie, de recreatieve mogelijkheden en het woon- en vestigingsklimaat. De gemeente(n) leveren (met uitzondering van de financiering van de 'eigen' concrete ontwikkelingen en bestuurlijke en ambtelijke inzet) geen financiële bijdrage aan het Nationaal Park dan wel de instandhouding van het samenwerkingsverband. Binnen het Overlegorgaan hebben de gemeentelijke bestuurders daarom een positieve grondhouding aangenomen en willen zij zich gezamenlijk inzetten voor een structurele financiële bijdrage ten behoeve van financieel-administratieve ondersteuning.

Vanuit de huidige budgetten van de portefeuille Recreatie & Toerisme (R&T) zijn geen middelen beschikbaar om deze structurele uitgave op te vangen. Om invulling te geven aan de gevraagde bestuurlijke toezegging en de continuïteit van de administratieve ondersteuning te waarborgen, is het noodzakelijk om dit bedrag als een structurele post op te nemen in begroting.

Voorgesteld wordt om deze jaarlijkse bijdrage van € 5.000 te dekken ten laste van het begrotingssaldo en deze te verwerken in de begroting 2026 en structureel op te nemen in de begroting van 2027 en verder.

Dit besluit heeft een structureel negatief effect op het begrotingssaldo.

Wijziging nr. 122280

Verlaging budget betaalde rente langlopende leningen

68

De gemeente heeft elf langlopende leningen afgesloten. Naast de jaarlijkse aflossing betalen wij ook rente over het uitstaande saldo. Door de jaarlijkse aflossing wordt de te betalen rente jaarlijks € 66.000 lager.

TD – Voortgangsrapportage oktober 2026

Dit effect is niet in de begroting van 2026 en verder opgenomen. Door middel van deze wijziging wordt de jaarlijkse verlaging van de te betalen rente in de begroting van 2026 en verder verwerkt. Uiteraard wordt de begroting opnieuw aangepast bij toekomstige nieuwe renteverplichtingen.

Deze wijziging heeft voor 2026 een positief effect op het saldo van de gemeente van € 68.000.

Wijziging nr. 122081

Vervroegde uitbetaling subsidie stichting het Achterland

– 30

De meerjarige subsidie aan stichting het Achterland wordt vanwege uitzonderlijke liquiditeitssituatie volledig in 2026 uitbetaald. Het betreft een vervroegde uitbetaling van de subsidie voor het jaar 2027. Hierdoor wordt het jaar 2027 geen subsidiegelden meer verstrekt. Deze begrotingswijziging verwerkt de financiële gevolgen van deze verschuiving in de tijd, zonder dat er sprake is van een verhoging van het totale subsidiebedrag over de jaren 2026–2027.

Voor 2026 betekent dit een extra last van € 30.000. ten laste van het begrotingssaldo.

Wijziging nr. 122575

Verzekeringen onroerend goed

65

In 2026 is de verzekering voor het onroerend goed van de gemeente opnieuw aanbesteed. De VNG is met een eigen risicobeheerfonds voor gemeenten gestart dat op 1–1–2028 operationeel moet zijn. Daardoor is er op de markt reuring ontstaan. Hierdoor is er druk op de premies ontstaan waardoor wij in onze aanbesteding ook een lagere premie hebben ontvangen.

Het totaal voordeel is € 65.000 en komt ten gunste van het begrotingssaldo.

Wijziging nr. 122618

Vierde Wethouder

– 51

Voor de komende raadsperiode, is er voor gekozen om een extra wethouder aan te stellen.

In onze gemeente spelen meerdere ingewikkelde en tijdrovende dossiers (bijvoorbeeld woningbouw, duurzaamheid of sociaal domein). Een extra wethouder maakt het mogelijk om hier meer focus en bestuurlijke aandacht aan te geven.

De kosten voor een vierde wethouder bedragen € 152.000 per jaar. Voor 2026 betekent dit € 51.000.

De extra lasten worden ten laste van het begrotingssaldo gebracht.

Wijziging nr. 122617

Waterschapslasten 2026

– 22

De aanslag van de waterschapslasten 2026 voor de gemeente is ontvangen. Deze aanslag lag € 22.000 hoger dan begroot en kwam uit op € 169.000. De waterschapslasten zijn intern herverdeeld per object. Het nadelig effect van deze wijziging van € 22.000 gaat ten laste van het begrotingssaldo 2026.

Wijziging nr. 122608

Wet van school naar duurzaam werk

– 17

Met het oog op de nieuwe Wet van school naar duurzaam werk, ontvangen wij vanaf 2026 extra middelen voor het ondersteunen van jongeren bij arbeidsinschakeling. Dit geld wordt ingezet ter aanvulling op het bestaande re-integratiebudget. Door middel van deze wijziging worden de gelden hiervoor beschikbaar gesteld. Deze gelden stonden gereserveerd, waardoor deze begrotingswijziging budgetneutraal is.

Wijziging nr. 121909

Wijziging Omgevingsplan Burgum Centrum

– 35

Op 15 september 2022 heeft de gemeenteraad de Centrumvisie Burgum vastgesteld. In deze visie zijn 11 actielijnen opgenomen die juridisch moeten worden verankerd in het Omgevingsplan. Door deze

TD – Voortgangsrapportage oktober 2026

actielijnen in het Omgevingsplan op te nemen, krijgen zij de status van bindende regels.

Bij de vaststelling van de Centrumvisie is geen budget beschikbaar gesteld voor de voorbereiding van de benodigde wijziging van het Omgevingsplan. Op 27 november 2025 is het Centrumplan Burgum vastgesteld en is een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld. Binnen dit voorbereidingskrediet is echter geen rekening gehouden met de kosten voor het wijzigen van het Omgevingsplan.

Voor de voorbereiding van deze wijziging is advisering en ondersteuning van een externe adviseur noodzakelijk. De hiervoor geraamde kosten bedragen € 35.000.

Voorgesteld wordt om incidenteel een budget van € 35.000 beschikbaar te stellen en deze ten laste te brengen van het begrotingssaldo.

Dit besluit heeft een negatief effect op het begrotingssaldo van 2026.

Wijziging nr. 122590

Actualisatie budget leerplichtwet

– 11

De afgelopen jaren is te zien dat het budget leerplichtwet niet toereikend is. Dit heeft verschillende redenen:

Regionale leerplichtcoördinator

In december 2023 heeft het college van burgemeester en wethouders besloten om kennis te nemen van de functie van regionale leerplichtcoördinator in Regio de Friese Wouden en in te stemmen met het voorstel om daarvoor gezamenlijk de kosten te dragen. Met het aanstellen van de regionale leerplichtcoördinator wordt de regionale samenwerking verstrekt en wordt er beter vormgegeven aan de regionale samenwerking en uitvoering. Vanuit gemeente Tytsjerksteradiel bedraagt de bijdrage € 7.000 per jaar en worden gedekt vanuit de beschikbare onderwijsmiddelen. Dit is niet financieel verwerkt in de begroting. Door middel van deze begrotingswijziging wordt dit financieel verwerkt in de begroting van de gemeente. Dit heeft een negatieve impact op het begrotingssaldo van de gemeente.

Inzet van sociaal-medische advisering

Bij het opstellen van de begroting is geen rekening gehouden dat bij langdurig ziekteverzuim van leerlingen de inzet van sociaal-medische advisering (SMA) nodig is. Deze advisering ondersteunt leerplicht bij de beoordeling van verzuim, de belastbaarheid van de leerling en het bepalen van passende vervolgstappen richting onderwijs en zorg. De kosten hiervoor bedragen ongeveer € 4.000 per jaar. Door middel van deze begrotingswijziging wordt € 4.000 toegevoegd aan het budget leerplichtwet ten laste van het begrotingssaldo.

Wijziging nr. 121724

Begrotingswijzigingen zonder effect op het saldo

Naam en omschrijving wijziging

Actualiseren Inburgering SPUK

De specifieke uitkering over 2026 voor de Wet inburgering 2021 is verhoogd tot € 493.000. Voor de specifieke uitkering geldt dat wat we hieraan besteden ook mogen houden en de rest moeten terug betalen. Derhalve moeten de baten en lasten voor deze wet met elkaar in evenwicht zijn en verhogen we ook de lasten tot € 493.000. Zowel de baten als de lasten worden met deze wijziging verhoogd met € 288.000. Deze begrotingswijziging heeft geen impact op het begrotingssaldo en is dan ook budgettair- neutraal.

Wijziging nr. 122318

Alleenverdienersproblematiek

In de meicirculaire is voor onze gemeente € 30.000 vrijgemaakt voor de Regeling Alleenverdienersproblematiek. Dit geld is bestemd voor zowel de te verstrekken uitkeringen als de uitvoeringskosten.

De middelen die vanuit de circulaire worden ontvangen staan eerst centraal gereserveerd binnen programma 0. Deze middelen kunnen nu gebruikt worden, waardoor er een verschuiving plaatsvindt van programma 0 naar programma 6. Deze begrotingwijziging is budgetneutraal.

Wijziging nr. 122344

Budgettering Omgevingswet middelen 2026

De gemeente heeft de afgelopen jaren van het Rijk bijdragen ontvangen voor de implementatie van de Omgevingswet. Deze bijdragen zijn gedeeltelijk besteed. Het resterende bedrag van circa € 925.000 is via de reserve overlopende posten doorgeschoven naar 2026.

Hoewel de Omgevingswet op 1 januari 2024 in werking is getreden, vinden binnen de gemeente nog steeds werkzaamheden plaats om de wet verder te implementeren en de toepassing ervan te optimaliseren. De implementatie moet uiterlijk in 2032 zijn afgerond.

Voor de jaren 2025 en 2026 is een bestedingsplan opgesteld. Dit plan is op 11 december 2024 aan het college voorgelegd. Het college heeft besloten met het plan in te stemmen. Op basis hiervan is voor 2026 oorspronkelijk een bedrag van € 498.000 geraamd. Door het doorschuiven van niet-benutte middelen uit 2025 naar 2026 is de begroting voor 2026 verhoogd naar € 701.000.

Uit nadere analyse is gebleken dat een deel van de geraamde uitgaven niet in 2026, maar pas in 2027 zal plaatsvinden. Daarom wordt voorgesteld om via deze begrotingswijziging een bedrag van € 229.000 te temporiseren naar 2027.

Deze begrotingswijziging heeft geen effect op het begrotingssaldo.

Wijziging nr. 122665

Correctie JOGG budget

In februari 2026 hebben wij besloten om de functie JOGG-regisseur, gecombineerd met Kind naar Gezonder Gewicht, tijdelijk uit te breiden met 0,56 fte voor het jaar 2026 en 2027. We willen een gezonde leefomgeving creëren voor alle kinderen en jongeren in Tytsjerksteradiel, overgewicht terugdringen, gezinnen in kwetsbare situaties beter bereiken en gezondheid structureel verankeren in beleid, onderwijs, sport en de dagelijkse leefomgeving. Om dit te bereiken hebben we de inzet van een JOGG-regisseur nodig.

De kosten voor deze functie bedragen € 58.000. In 2026 worden deze kosten gedekt vanuit de Specifieke uitkering Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en de Specifieke uitkering Integraal Zorgakkoord (IZA). In 2027 worden deze kosten gedekt vanuit het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA). Doordat de kosten gedekt worden vanuit een specifieke uitkering is deze begrotingswijziging budgettair neutraal. Deze begrotingswijziging corrigeert het budget van Sportactivering naar Wettelijk gezondheidszorg.

Betreft een wijziging van taakveld van 6.5 naar 6.7 en is budgetneutraal.

Wijziging nr. 122582

IBO problematische schulden

Het kabinet heeft voor 2025 tot en met 2029 een pakket aan maatregelen ingevoerd om problematische schulden aan te pakken. Dit pakket is gebaseerd op het basispakket uit het Interdepartementaal Beleidsonderzoek (IBO) Problematische schulden. Voor 2026 hebben wij € 35.000 ontvangen. Met deze wijziging worden deze gelden overgeheveld vanuit taakveld 0.8 naar taakveld 6.63. Deze begrotingwijziging is daarmee budgettair neutraal.

Wijziging nr. 122373

Overheidsbrede dienstverlening

Vanaf 2026 is de specifieke uitkering (SPUK) voor de Informatiepunten Digitale Overheid (IDO) afgeschaft en overgeheveld naar het gemeentefonds.

De voorgenomen korting van 10% op deze bijdrage is door het kabinet teruggedraaid, wat betekent dat gemeenten het volledige IDO-budget behouden. In de meicirculaire is hiervoor aanvullend € 3.000 verkregen. Dit staat gereserveerd op taakveld 0.8 en wordt met deze wijziging overgebracht naar taakveld 6.5

De wijziging is budgettair neutraal.

Wijziging nr. 122312

Overheveling budget voor dagelijkse kosten van grondzaken

Deze wijziging betreft een overheveling van het budget voor dagelijkse kosten van grondzaken. Deze kosten worden in programma 8 verantwoord en met deze wijziging wordt het budget van programma 0 overgeheveld naar programma 8.

De begrotingswijziging heeft geen effect op het begrotingssaldo en is dan ook budgettair neutraal.

Wijziging nr. 121875

Reservering Wsw middelen Caparis

Caparis voert voor ons de Wsw uit en hanteert hiervoor een tarief dat gelijk is aan de Rijksbijdrage die wij per fte van het Rijk ontvangen. Het Rijk verhoogt de Rijksbijdrage jaarlijks via de meicirculaire met terugwerkende kracht vanaf 1 januari (loon- en prijsbijstelling). Deze bijdrage was voor 2026 in eerste instantie € 41.751 per fte. In de meicirculaire is deze bijdrage verhoogd naar € 43.881 per fte. Voor ons betekent dit een verhoging van de bijdrage met € 29.000 wat beschikbaar wordt gesteld voor de kosten voor de uitvoering van de Wsw.

De middelen die vanuit de circulaires worden ontvangen staan eerst centraal gereserveerd binnen programma 0. Deze middelen kunnen nu gebruikt worden, waardoor er een verschuiving plaatsvindt van programma 0 naar programma 6. Deze begrotingwijziging is budgettair neutraal.

Wijziging nr. 122374

Riolering deelreparaties

Na de inspectieronde van 2026 blijkt het noodzakelijk om in meerdere rioolstelsels onderhoud uit te voeren. Hierbij wordt de techniek van relinig gebruikt. Daarbij worden stukken kous/liners van binnenuit door de rioolbuis aangebracht voornamelijk om lekkages te dichten. Groot voordeel van deze techniek is dat de bovenliggende weg niet hoeft te worden opengebroken. De kosten van de deelreparaties zijn begroot op € 160.000 en zullen binnen het gesloten stelsel van de rioolheffing worden onttrokken uit de voorziening riolering.

De voorziening riolering is ruim toereikend om deze onvoorziene kosten op te vangen (stand 31-12-2025: € 2.080.000). Deze begrotingswijziging heeft daardoor geen effect op het begrotingssaldo.

Wijziging nr. 122291

Specifieke uitkering voor opstellen soortenmanagementplan

Een soortenmanagementplan (SMP) is een plan waarin een gemeente onderzoekt welke beschermde dier- en plantensoorten in een gebied voorkomen en hoe deze soorten behouden en beschermd kunnen worden bij ruimtelijke ontwikkelingen, zoals woningisolatie, renovatie en nieuwbouw.

Het soortenmanagementplan heeft een begroting waarbij de dekking van de kosten uit meerdere onderdelen bestaat. De provincie heeft een specifieke uitkering verstrekt voor het opstellen van een

TD – Voortgangsrapportage oktober 2026

soortenmanagementplan.

Op dit moment is alleen het deel wat dekking kent uit de algemene reserve en de specifieke uitkering CDOKE in de begroting opgenomen. Met deze wijziging worden ook de resterende kosten opgenomen en gedekt vanuit de specifieke uitkering van de provincie. De begrotingswijziging heeft geen effect op het begrotingssaldo.

Wijziging nr. 121893

Wet handhaving sociale zekerheid

Het wetsvoorstel handhaving sociale zekerheid treedt per 1 januari 2027 in werking. Wij ontvangen hiervoor vanaf 2026 structurele middelen. Voor 2026 hebben wij € 10.000 ontvangen.

Middels deze wijziging worden de middelen overgeheveld van programma 0 naar programma 6. Deze middelen staan namelijk eerst centraal gereserveerd binnen programma 0. Deze begrotingwijziging is budgettair neutraal.

Wijziging nr. 122619

Begrotingswijzigingen met betrekking tot investeringen

Verhogen investeringskrediet Toegangssysteem gemeentehuis

Het investeringsbudget voor de toegangscontrole is met € 22.000 overschreden. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door aanvullende maatregelen die noodzakelijk zijn gebleken in het kader van de veiligheid van medewerkers. Als gevolg van een toename van agressie-incidenten is, op verzoek van de directie en met spoed, de inrichting van de spreekkamers aangepast. Deze aanpassingen hadden directe gevolgen voor de toegangsregeling, waardoor het noodzakelijk werd om extra kaartlezers te plaatsen. Met deze uitbreiding was in de oorspronkelijke raming geen rekening gehouden.

Daarnaast is in het kader van het optimaliseren van de toegangsschil van het gemeentehuis besloten om de deur tussen de kantine en de raadzaal afsluitbaar te maken. Ook deze maatregel vereiste aanvullende investeringen in de toegangscontrolevoorzieningen.

Door middel van deze wijziging wordt het investeringskrediet verhoogd met € 22.000. Vanaf 2027 worden de extra kapitaallasten van € 2.000 per jaar worden ten laste van het begrotingssaldo gebracht.

Wijziging nr. 122325

3 Besluitvorming

3.1 Besluit

Wij stellen u voor:

1. Kennis te nemen van de beschreven voortgang in hoofdstuk 1
2. Kennis te nemen van de beschreven ontwikkelingen in paragraaf 2.2
3. Akkoord te gaan met de wijzigingen van de begroting 2026 zoals vermeld in paragraaf 2.3.